

روزنامه سیاسی، اجتماعی و فرهنگی صبح ایران
سه‌شنبه ۲۳ خرداد ۱۴۰۲ - ۲۴ ذی‌القعده ۱۴۴۴
سال بیست‌وپنجم - شماره ۶۷۷۶ - ۱۶ صفحه
قیمت: ۳۰۰۰ تومان

سر مقاله

غلامرضا صادقیان / سردبیر

آن فرار چگونه قرار می‌شود

قرار بر «فرار» به ونزوئلا بود! تیتسر زدن و توثیت زدن - و هنوز هم پاک نکردند - که هواپیماهای انتقال حاکمان ایران به ونزوئلا در مهر آباد موتور روشن کرده‌اند. تا اینجا کار برای یک رسانه خارجی، خیلی هم طبیعی و عادی و عالی! بعد از آن برخی از مردم باور کردند، و برخی نخبگان! یک استاد سواد رسانه تماس گرفت و پرسید فلانی این خبرها راسته؟! یک استاد تمام دانشگاه نیز و یک پزشک متخصص ر عشه فرار به جان خاص‌عام افتاده بودا بارها در گندهای فامیلی و دانشگاهی چیزهایی می‌شنوم که بلافاصله می‌گویم «رسانه خود را عوض کنید!» برخی قیافه تحلیلگران را به خود گرفتند و مطالبی را در باره «فرار» اقرار کردند که عین حرف فلان رسانه بود. گفتند حرف و نظر خودمان است، همانجا گفتم این حرف فلان مجری از فلان رسانه است، حتی در لحن و تاکیدات! «تو اول بگو با کیان زیستی/پس آنگه بگویم که تو کیستی». بگو رسانه‌ات کدام است تا بگویم تو کیستی! چه خاص باشی، چه عام. این معجزه رسانه البته چیز غربی نیست، «جرج گرینر» قبلاً آن را نظریه کرده است.

وقتی تلویزیون در ایران می‌رفت تا همه گیر شود، قدیمی‌ها سعی می‌کردند خود را به آن کم‌توجه نشان دهند و به سنت‌هایشان که تلویزیون جایی در آن نداشت و یکسره به حرکت و انجام کاری می‌گشت، وفادار باشند. برای همین اگر کسی از آنها سراغ چپ‌های را می‌گرفت که بی‌وقفه در حال تماشای تلویزیون بود، می‌گفتند: «چپه را کاشته‌اند پای تلویزیون!». کنایه‌ای از آنکه آن قدر طولانی مدت پای تلویزیون نشسته که گویی نشسته که مثل بوته یا نهال درختی دقیقاً آنجا کاشته شده است!

اما بدون ارتباط مستقیم با این اصطلاح، «جرج گرینر» نظریه‌پرداز علوم ارتباطات، میدج «نظریه کاشت» (Cultivation Theory) در ۱۹۶۹ است که بر تأثیر تدریجی و درازمدت تلویزیون و رسانه بر شکل‌گیری صورت ذهنی مخاطب از جهان پیرامونی و مفهوم‌سازی مخاطبان از واقعیت اجتماعی تأکید دارد. میدعان این نظریه که گرینر و همکارانش بودند، مدعی شدند حضور طولانی مقابل تلویزیون به «کاشت» باورهای مبالغه‌آمیز درباره میزان خشونت در جامعه می‌انجامد و احساس ناامنی، قربانی‌شدن و بی‌اعتمادی میان‌فردی را دامن می‌زند. گرینر به این مجموعه از نگریده‌ها «سندردوم دنیای خبیث» می‌گفت. در ابتدا مطالعه گرینر خاص خشونت تلویزیونی بود ولی بعدها پژوهش گسترده‌تری شد و به نگرش‌های زیست‌محیطی، علم، دین، نقش‌های جنسیتی و جهت‌گیری‌های سیاسی پرداخت. نظریه گرینر با انتقادهایی هم روبه‌رو شد و منتقدان گفتند این طور نیست که تلویزیون تحت تأثیر نظریه‌های تأثیرات پر شدت رسانه‌ها و انفعال مخاطبان، اثر یکسان و همه‌گیر بر تمامی مخاطبان برصرف بگذارد. گرینر انتقادات را پذیرفت و دو مفهوم متداول‌سازی و تشدید را به نظریه کاشت اضافه کرد. متداول‌سازی به این معنا که تماشای افراطی تلویزیون، منجر به تشدید تقارن دیدگاه‌ها در گروه‌های می‌شود و هنگامی روی می‌دهد که اثر کاشت در گروه خاصی از جمعیت بیشتر شود.

ما پای تلویزیون کاشته شدیم، مانند هم‌افکندن کودکان در دل استاد مکتبخانه و رنجور شدن او با آن هم در قصه مثنوی، از همی که تلویزیون در دل ما می‌افکند، رنجور می‌شویم، حتی اگر استاد مکتبخانه و روان‌شناس و متخصص رسانه باشیم. این از جبر رسانه است اما همان گونه که گرینر نظر خود را اصلاح کرد، تأثیر بر همگان یکسان نیست ولی منجر به تشدید تقارن دیدگاه‌ها در گروه‌های خاص می‌شود.

به‌عنوان کسی که سی سال است در رسانه هستم، راه چاره را در اعتماد به رسانه‌های داخلی و آزادی بیشتر آنان برای مطالبه شفافیت و نزدیک‌شدن به مردم می‌دانم تا محل ارجاع جامعه باشند. در سال‌های اخیر خاطراتی را از سال‌های حضور در روزنامه‌ها و رسانه ملی در همین ستون بازگو کرده‌ام که بعضاً از خودسانسوری عجیب خبرنگاران ابراز شگفتی یا به اشارات و تنبیهات خارج از رسانه که با تلقی جلوگیری از سوءاستفاده دشمن انجام می‌شود، اشاره کرده‌ام. اکنون باید در این انگاه‌ها تجدیدنظر کرد. رسانه ملی، خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها باید در یک نظام مردم‌سالارانه، «صدق» و «دقت» گزارش‌های خود را تضمین و هرگونه مجازات را به‌خاطر وارونه‌نمایی یا «کذب» گزارش‌ها بپذیرند و در مقابل، مسئولان نیز باید با اعتماد به رسانه، دست‌ان را برای مطالبه بالاترین سطح از شفافیت بازبگذارند. در این صورت آن مرجعیتی که خاص و عام را با اندیشه «فرار» مسجور می‌کند، از رسانه‌های «دشمن ایران» گرفته خواهد شد.

قرار بود که «فرار» کنند به ونزوئلا اما حالا «رئیس‌جمهور ایران» قرار می‌گیرد تازه برای قراردادهای سودآور ملی گذاشت و از امریکای لاتین سان می‌بیند

قرار تازه در امریکای لاتین

رئیس‌ی: موضع مشترک جمهوری اسلامی ایران و ۳ کشور ونزوئلا، نیکاراگوئه و کوبا، ایستادگی در مقابل نظام سلطه و مقابله با یکجانبه‌گرایی است

صفحه ۲

جهان به عصر هسته‌ای جدید وارد می‌شود

گزارش جدید مؤسسه تحقیقات استکهلم معروف به سپیری از افزایش خطر کاربرد تسلیحات هسته‌ای، تشدید رقابت تسلیحاتی و توسعه زرادخانه‌های هسته‌ای کشورها صحبت می‌کند

صفحه ۱۵

فرزین: ریزش شدید تورم در راه است

رئیس کل بانک مرکزی: تورم نقطه‌به‌نقطه در شاخص تورم مصرف‌کننده (CPI) از ۲۴/۴ درصد فروردین به کانال ۵۰ درصد در اردیبهشت رسید که در خرداد ریزش شدیدی در این شاخص خواهیم داشت به نحوی که هدف‌گذاری ما ورود به کانال ۳۰ درصد خواهد بود

صفحه ۴

هر مدالی بگیریم به شهدا تقدیم می‌کنم

سپیده بابایی مدال نقره قهرمانی آسیای خود را بر گردن همسر شهید طهرانی‌مقدم انداخت و گفت: هر زمان که شهدا و امامان را صدمه زدیم و به آنها توهین کردیم، این صدا بی‌پاسخ نماند. اگر دوباره مدال بگیرم باز هم دست به چنین اقدامی می‌زنم، چون احساس می‌کنم که می‌توانم جوانان کشور را با شهدای گرانقدر آشنا کنم | صفحه ۱۳

۱۶

مهرواره دوم جایگاه بانوان را در هیئت بررسی می‌کند

وحید ملتجی، دبیر دومین دوره مهرواره هوای نودر گفت‌وگو با «بانوان» به لحاظ کمی حضور بسیار پر رنگی در هیئت دارند و به لحاظ کیفی نیز این حضور و ظرفیتی که در مسائلی مختلفی از جمله بحث تربیت نسل آینده بچه‌هینتی‌ها دارند، دیده نمی‌شود. امسال برای اولین بار بحث منبری‌های خانم در این مهرواره مورد توجه قرار گرفته و درخواست کردیم که این قشر مهم و اثرگذار جامعه ثبت‌نام کنند و در این رویداد مهم شرکت کنند

۳

گروکشی مدارس با پول زور در ازای کارنامه!

باز هم داستان تکراری گروکشی کارنامه از سوی مدیران مدارس دولتی اتفاق افتاده است. خردادماه که می‌رسد مدیران مدارس از «امتجان» و «کارنامه» دانش‌آموز به عننوان ابزاری برای گرفتن وجه نقد از والدین استفاده می‌کنند و حتی با امتناع از ثبت‌نام دانش‌آموز در مقطع بعدی تحصیلی، والدین را در تنگنا قرار می‌دهند تا از آنها پول بگیرند! روز گذشته وزیر آموزش و پرورش اعلام کرد دریافت پول در ازای تحویل کارنامه تحصیلی است؛ تخلفی که اشکارا انجام می‌شود، اما نظارتی بر آن نیست

۱۲

تحقق وعده مسکن با شکست انحصار زمین

ساخت مسکن از طریق شکست انحصار زمین و توسعه افقی شهرها به همراه تأمین مالی بانک محور مسکن از طریق اعطای تسهیلات ساخت مسکن به مردم به عنوان یکی از مهم‌ترین محورهای تحقق وعده مسکنی دولت مطرح است. مسکن برای خانواده‌ها نیاز اساسی به شمار می‌رود و تأمین آن بسیار مهم است. در حالی که هزینه‌های ساخت مسکن بالا و سرمایه‌گذاری در تهیه ملک بسیار گران است، تأمین مالی بانک محور مسکن از طریق اعطای تسهیلات نیز به‌خاطر کمکی می‌کند تا رؤیاهای مسکن خود را به واقعیت تبدیل کند

محمد اشرفی اقبال

جشن تولد برنامه‌ریزی شده زینب مولایی روی خون کیان پیرفلک به شهادت یک مأمور فراراجا و هلاکت قاتل انجامید

تولد بازی سیاسی با شهادت پدر ۵ فرزند

شع‌های تولدبازی سیاسی مادر کیان پیرفلک روی مرزا او با اشک چشم‌های کودکان یتیم‌شده سروان محمد قنبری خاموش شد. حمله وحشیانه پسر عموی ماه‌منیر مولایی‌براد (مادر کیان پیرفلک) به مأموران نیروی انتظامی که برای تأمین امنیت مراسم تولد کیان پیرفلک در آن مکان حضور داشتند، نمی‌تواند بی‌تأثیر از جوسازی‌های چند ماهه مادر کیان علیه مأموران حافظ امنیت

صورت پذیرفته باشد. او به‌رغم دستگیری و اعتراف قاتلان پسرش، در همه ماه‌های گذشته، از ادعای بی‌سند خود علیه نیروهای حافظ امنیت عقب‌نشست و آنها را قاتل پسرش دانست و گفت همشهری‌هایش قاتل نیستند! نتیجه خونخواهی دروغین او خون مظلومانه بر زمین ریخته شده سروان محمد قنبری و هدر رفتن خون پسر عمویش پویا مولایی‌براد است | صفحه ۲

مبنای مذاکرات همان برجام است نه توافق موقت

سرخسنگی وزارت خارجه در جلسه روز دوشنبه با خبرنگاران، در چندین نوبت به سوالاتی پاسخ داد که حول محور مذاکرات ایران و آمریکا و خبرهای درباره توافق موقت بود. کنعانی در جای جای جلسه ضمن تکرار مواضع جمهوری اسلامی ایران با تأکید بر چارچوب برجام، اخبارهای مطرح‌شده از جمله توافق موقت را گمانه‌زنی رسانه‌ای دانست | صفحه ۱۵

حزب‌الله: اسرئیل حماقت کند وارد الجلیل می‌شویم

با وجود اینکه مقامات صهیونیستی اعتراف می‌کنند که توان رویارویی با مقاومت را در چندین جبهه از جمله نوار مرزی لبنان ندارند، همچنان به ماجراجویی‌های خود در مناطق شمالی سرزمین‌های اشغالی ادامه می‌دهند که آتش جنگ بین حزب‌الله و اسرئیل را شعله‌ور خواهد کرد. حزب‌الله هشدار داده اگر اسرئیلی‌ها حماقت کنند، مقاومت وارد الجلیل خواهد شد و این وعده صادق است | صفحه ۱۵

یادداشت فرهنگی: جواد محرمی

مظلومیت امام در بنرهای شهری

سازمان زیباسازی شهرداری تهران در تازه‌ترین طراحی‌های بنرهای شهری، تصاویری معروف از امام خمینی(ره) را در کنار جملاتی از این دست قرار داده است: «صلوات اگر تصویر بود، سازه‌زیستی اگر تصویر بود، محبت اگر تصویر بود و شهامت اگر تصویر بود»، بعد است که طراحان این بنرها از دیدی‌ترین دانش در موضوع پیام دشمن تبدیل شده است که برای تحقق آن تلاش می‌کند تا با بزرگنمایی مشکلات مانع دیدن شدن پدیده‌های امیدافزین گردد. در حالی که پدیده‌های امیدافزین بسیار بیشتر از مشکلات هستند | صفحه ۱۶

یادداشت سیاسی: سیدعبدالله متولیان

یادداشت سیاسی: حسین عبداللہی فر

یادداشت سیاسی: سیدعبدالله متولیان

خاستگاه حجاب و پوشش در فرهنگ ملل

در میان موضوعات مرتبط با مسئله حجاب و عفاف، با تلقی جلوگیری از سوءاستفاده دشمن انجام می‌شود، اشاره کرده‌ام. اکنون باید در این انگاه‌ها تجدیدنظر کرد. رسانه ملی، خبرگزاری‌ها و روزنامه‌ها باید در یک نظام مردم‌سالارانه، «صدق» و «دقت» گزارش‌های خود را تضمین و هرگونه مجازات را به‌خاطر وارونه‌نمایی یا «کذب» گزارش‌ها بپذیرند و در مقابل، مسئولان نیز باید با اعتماد به رسانه، دست‌ان را برای مطالبه بالاترین سطح از شفافیت بازبگذارند. در این صورت آن مرجعیتی که خاص و عام را با اندیشه «فرار» مسجور می‌کند، از رسانه‌های «دشمن ایران» گرفته خواهد شد.

یادداشت سیاسی: حسین عبداللہی فر

یادداشت سیاسی: سیدعبدالله متولیان